

ECONOMIA DE L'EMPRESA 2 BATXILLERAT

Unitat 6 L'ANÀlisi DELS ESTATS FINANCERS DE L'EMPRESA II. ANÀlisi ECONÒMICA

Anàlisi econòmica de l'empresa

Anàlisi econòmica

- Formulació del model funcional de resultats
 - Percentatges respecte de les vendes
 - Anàlisi vertical.
 - Anàlisi horitzontal.
 - Representació gràfica del compte de pèrdues i guanys.
- Anàlisi de la rendibilitat empresarial
 - Rendibilitat econòmica.
 - Rendibilitat financera.
- Palanquejament i endeutament.

Formulació del model funcional de resultats

El **model de presentació del compte de resultats** més utilitzat és una versió del compte de pèrdues i guanys que estableix el PGC, afegint els conceptes de **benefici abans d'interessos i impostos (BAII)**, **benefici abans d'impostos (BAI)** i **benefici net (BN)**.

BAII – Resultat d'Explotació. Resultat que proporcionen les activitats pròpies del negoci de l'empresa. Equival a Resultat o Marge Operatiu.

BAI – És una mesura de l'excedent total generat per l'empresa. Indicador que mostra la capacitat bruta de l'empresa per generar recursos.

BN – Resultat de l'Exercici. Capacitat final de l'empresa per gener recursos.

+ Ingressos d'explotació	
– Despeses d'explotació	= Resultat d'explotació
= Benefici abans d'interessos i impostos BAI	
+ Ingressos financers	
– Despeses financeres	= Resultat financer
= Benefici abans d'impostos (BAI)	
– Impost sobre el benefici	
= Benefici net (Resultat de l'exercici)	

Exemple:

Una empresa presenta el resultat següent en un any determinat:

Compres de matèries primeres	2 100	Interessos de deutes	325
Vendes	7 500	Impost sobre el benefici	471
Lloguers	250	Altres tributs	175
Amortitzacions	270	Subministraments	710
Sous i salaris	1 700	Transports	400

Tècniques d'anàlisi del compte de resultats de l'empresa (I)

Percentatges respecte de les vendes i variacions: es calcula la proporció de cada component respecte de les vendes.

- L'import de les vendes, és el component principal dels ingressos d'explotació i per aquest motiu s'utilitza per analitzar els resultats de l'empresa, també es pot considerar les vendes netes o la xifra de negoci.

Els resultats d'una empresa en dos exercicis consecutius són:

	2010	2011
Compres de matèries primeres	3 700	4 100
Variació d'existències	1 500	1 400
Vendes	45 000	57 000
Compres de mercaderies	3 100	3 700
Amortitzacions	2 600	2 900
Sous i salaris	9 600	10 300
Interessos per deutes	1 900	2 700
Impost sobre el benefici	5 630	8 580
Lloguers	950	1 000
Subministraments	870	980
Ràpels sobre vendes	2 900	3 300
Transports	1 800	2 100

Tècniques d'anàlisi del compte de resultats de l'empresa (II)

Percentatges respecte de les vendes i variacions:

	2010	%	2011	%	Var. %
Ingressos d'explotació	42 100	100	53 700	100	27,6
Vendes	45 000		57 000		
— Ràpels sobre vendes	— 2 900		— 3 300		
— Despeses d'explotació	— 24 120	57,3	— 26 480	49,3	9,8
Compres de matèries primeres	3 700		4 100		
Compres de mercaderies	3 100		3 700		
Variació d'existències	1 500		1 400		
Sous i salaris	9 600		10 300		
Amortitzacions	2 600		2 900		
Subministraments	870		980		
Transports	1 800		2 100		
Lloguers	950		1 000		
= Benefici abans d'interessos i impostos (BAII)	17 980	42,7	27 220	50,7	51,4
— Despeses financeres	— 1 900	4,5	— 2 700	5,0	42,1
Interessos de deutes	1 900		2 700		
= Benefici abans d'impostos (BAI)	16 080	38,2	24 520	45,7	52,5
— Impost sobre el benefici	— 5 630	13,4	— 8 580	16,0	52,4
= Benefici net (BN)	10 450	24,8	15 940	29,7	52,5

Tipus d'anàlisi

- **Anàlisi vertical:** Relació entre els components del resultat de l'empresa respecte de les vendes del període.
- **Anàlisi horitzontal:** Comparació de les dades dels resultats de l'empresa per a dos anys consecutius.

→ Anàlisi horitzontal

↑ Anàlisi vertical

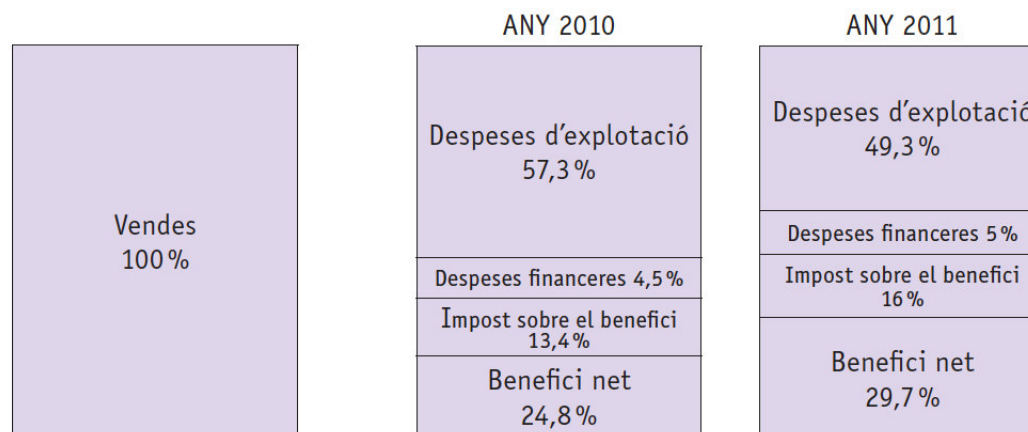
$$Variació.del.benefici.net = \frac{(15490 - 10450)}{10450} * 100 = 52.5\%$$

Tècniques d'anàlisi del compte de resultats de l'empresa (III)

Representació gràfica del compte de pèrdues i guanys

	2010	%	2011	%	Var. %
Ingressos d'explotació	42 100	100	53 700	100	27,6
– Despeses d'explotació	–24 120	57,3	–26 480	49,3	9,8
= Benefici abans d'interessos i impostos (BAII)	17 980	42,7	27 220	50,7	51,4
– Despeses financeres	–1 900	4,5	–2 700	5,0	42,1
= Benefici abans d'impostos (BAI)	16 080	38,2	24 520	45,7	52,5
– Impost sobre el benefici	–5 630	13,4	–8 580	16,0	52,4
= Benefici net (BN)	10 450	24,8	15 940	29,7	52,5

Activitat 1, full activitats

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (I)

La **rendibilitat** és un estudi en termes relatius dels resultats de l'empresa que relaciona els beneficis amb les inversions o els recursos propis.

D'aquesta manera s'intueix si l'activitat és eficient.

2 indicadors: .- Rendibilitat econòmica
.- Rendibilitat financera.

Rendibilitat econòmica

La **rendibilitat econòmica de l'empresa** (*re*) és el rendiment de l'actiu, és a dir, de les inversions totals de l'empresa. Es relaciona el benefici abans d'interessos i impostos (BAII) amb l'actiu.

$$re = \frac{\text{BAII}}{\text{Actiu}}$$

- Rendiment de les inversions o actius
- Taxa amb la que són remunerats els actius de l'empresa.
- Com més grans, més rendiment treu l'empresa de les seves inversions.

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (II)

Si descomponem i s'introdueixen les **vendes** a l'expressió de la rendibilitat:

$$re = \frac{\text{BAII}}{\text{Actiu}} \cdot \frac{\text{Vendes}}{\text{Vendes}} \Rightarrow re = \frac{\text{BAII}}{\text{Vendes}} \cdot \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}}$$

Marge Rotació

- Marge: beneficis per unitat venuda.
- Rotació: unitats monetàries de vendes que es poden obtenir per cada unitat monetària invertida

Permet determinar com millorar la rendibilitat de l'empresa

- Incrementant el marge.
- Incrementant la rotació.

Per augmentar la rendibilitat econòmica:

- Incrementar el marge.
 - Incrementar el preu de venda, mantenint els costos unitaris
 - Disminuir costos unitaris i mantenint el preu de venda
- Incrementar la rotació:
 - Vendre més amb la mateixa estructura econòmica (actiu). Millor capacitat productiva.
 - Mantenir les vendes però amb menys actiu (reduint existències, saldos de clients).

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (III)

Una empresa presenta les dades següents:

Compres de mercaderies	2 100	Interessos per deutes	325
Vendes	7 500	Impost sobre el benefici	550
Lloguers	250	Altres tributs	175
Amortitzacions	270	Subministraments	710
Sous i salaris	1 200	Transports	400
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	500	Actiu	22 000

I es demana:

- Formalitzar el compte de resultats.
- Calcular i interpretar la rendibilitat econòmica.

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (IV)

La rendibilitat econòmica d'una empresa en quatre períodes consecutius, amb la desagregació corresponent en marge i rotació, és la següent:

Període	1	2	3	4
Vendes	25 000	25 000	25 000	25 000
BAII	3 750	5 000	3 750	5 000
Actiu	75 000	75 000	50 000	50 000
Marge	0,15	0,2	0,15	0,2
Rotació	0,33	0,33	0,5	0,5
Rendibilitat econòmica	0,05 (5%)	0,066 (6,6%)	0,075 (7,5%)	0,1 (10%)

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (V)

Rendibilitat financera o rendibilitat del capital

La **rendibilitat financera** (rf) és la relació entre el benefici net (amb els interessos i els impostos ja descomptats) i els recursos propis (capital i reserves) de l'empresa.

$$rf = \frac{\text{Benefici net}}{\text{Recursos propis}} = \frac{\text{Benefici net}}{\text{Patrimoni net}}$$

També se'n pot dir Rendibilitat del Capital, ja que mostra el benefici generat per l'empresa amb relació al capital aportat pels socis.

Si s'introdueixen les **vendes** i l'**actiu** a l'expressió de la rendibilitat:

$$rf = \frac{\text{Benefici net}}{\text{Vendes}} \cdot \frac{\text{Vendes}}{\text{Actiu}} \cdot \frac{\text{Actiu}}{\text{Recursos propis}}$$

Marge Rotació Palanquejament

• Palanquejament: relació entre la inversió que s'ha dut a terme (actiu) a l'empresa per cada unitat monetària de recursos propis.

Permet determinar com millorar la rendibilitat de l'empresa

- Incrementant el marge. Apujant preu de venda i/o reduint costos
- Incrementant la rotació. Reduint l'actiu i/o incrementant les vendes.
- Incrementant el palanquejament. Augmentar l'endeutament de l'empresa

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (VI)

Si considerem el compte de resultats següent d'una empresa, sabent que els recursos propis són 69 670 € i l'actiu és 150 000 €, obtenim:

Ingressos d'explotació	45 000
— Despeses d'explotació	— 27 020
Benefici abans d'interessos i impostos (BAII)	17 980
— Despeses financeres	— 1 900
Benefici abans d'impostos (BAI)	16 080
— Impost sobre el benefici	— 5 630
Benefici net	10 450

Es demana calcular i interpretar la rendibilitat financera.

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (VII)

Si considerem el compte de resultats següent d'una empresa, sabent que els recursos propis són 69 670 € i l'actiu és 150 000 €, obtenim:

Ingressos d'explotació	45 000
— Despeses d'explotació	— 27 020
Benefici abans d'interessos i impostos (BAII)	17 980
— Despeses financeres	— 1 900
Benefici abans d'impostos (BAI)	16 080
— Impost sobre el benefici	— 5 630
Benefici net	10 450

Es demana calcular i interpretar la rendibilitat financera.

Anàlisi de la rendibilitat de l'empresa (VIII)

Rendibilitat de les vendes

La **rendibilitat de les vendes** (*rv*) és la relació entre el BAII (benefici abans impostos i interessos amb les vendes (import net de la xifra de vendes)).

Palanquejament i endeutament

El **palanquejament** és la relació entre actiu i recursos propis: la inversió (actiu) que s'ha dut a terme a l'empresa per cada unitat monetària de recursos propis.

L'**endeutament** determina la rendibilitat financera de l'empresa

El factor que influeix més sobre l'efecte palanquejament és l'aparició de costos financers (interessos de l'endeutament)

$$CFA = \frac{\text{Despeses financeres}}{\text{Passiu}}$$

CFA: Cost del finançament aliè.

L'endeutament, gràcies al palanquejament pot millorar la rendibilitat financera de l'empresa, però pot tenir conseqüències adverses:

- Cost financer: Pagament d'interessos
- Risc financer: Disminució de l'autonomia financera.

...

Existeix una manera alternativa de determinar si l'efecte palanquejament és positiu o negatiu. S'utilitza la següent expressió, que és una forma diferent de determinar l'efecte palanquejament:

$$\frac{BAI}{BAII} \cdot \frac{Actiu}{Recursos propis}$$

Observant el seu resultat es pot determinar l'efecte de l'endeutament sobre la rendibilitat:

L'endeutament millora la rendibilitat?	
>1	Sí
=1	Indiferent; no té efecte sobre la rendibilitat
<1	No

Determinació de l'efecte palanquejament

Efecte palanquejament	Positiu	Rendibilitat econòmica > CFA
	Negatiu	Rendibilitat econòmica < CFA

Palanquejament i endeutament (I)

Observem les situacions en què es pot trobar una empresa on es determina la rendibilitat financera a partir dels diferents elements que la componen:

	Situació 1	Situació 2	Situació 3	Situació 4
Vendes	25 000	25 000	26 000	25 000
Benefici net	15 000	16 000	15 600	14 000
Actiu	200 000	200 000	200 000	200 000
Recursos propis	100 000	100 000	100 000	80 000
Marge				
Rotació				
Palanquejament				
Rendibilitat financera				

Palanquejament i endeutament (II)

Suposem que una empresa inicia la seva activitat amb una inversió de 50 000 euros. Té la certesa que pot obtenir un percentatge de benefici abans d'interessos i d'impostos del 7% de la quantitat invertida. Se li planteja el dubte de com finançar aquesta inversió i té a la seva disposició tres alternatives:

- a) Aportació dels socis de 50 000 euros.
- b) Aportació dels socis de 25 000 euros i préstec de 25 000 al 5%.
- c) Aportació dels socis de 10 000 euros i préstec de 40 000 al 5%.

Quina és la millor opció de finançament que triaran els socis?

Confeccionem un quadre amb les dades del problema i amb els resultats que proporciona cada opció:

Palanquejament i endeutament (III)

Exemple:

Heu de calcular:

- .- la rendibilitat financera,
- .- el cost finançament aliè,
- .- la rendibilitat econòmica i
- .- el palanquejament

Període	1	2
Actiu	200000	250000
Recursos propis	150000	150000
Exigible total	50000	100000
Ingressos d'exploració	58000	83000
- Despeses d'exploració	-38000	-53000
Beneficis abans interessos i impostos (BAII)	20000	30000
	-1000	-6923
Benefici abans impostos (BAI)	19000	23077
-Impost sobre el benefici	-6650	-8077
Benefici net	12350	15000